

Dagsorden til møde i Opgaveudvalg Fremtidens boligformer for seniorer

**Mødetidspunkt 01-03-2022 17:00
Mødeafholdelse Rådssalen**

Indholdsfortegnelse

Opgaveudvalg Fremtidens boligformer for seniorer

01-03-2022 17:00

1 [Åben] Dagsorden til 7. møde i Opgaveudvalg Fremtidens boligformer for seniorer den 1. marts 2022.....	3
--	---

1 [Åben] Dagsorden til 7. møde i Opgaveudvalg Fremtidens boligformer for seniorer den 1. marts 2022

Sags ID: EMN-2021-08174

Resumé

Formålet med syvende møde er at gennemgå og godkende udkast til opgaveudvalgets samlede anbefaling til kommunalbestyrelsen. Formålet er også at udpege to borgere til at fremlægge anbefalingerne på for kommunalbestyrelsen. Endelig er formålet at gennemføre en mundtlig evaluering af processen og arbejdet i udvalget.

Baggrund

Dagsorden for opgaveudvalgets 7. møde er:

- Velkomst, program og formål med mødet
- Gennemgå og godkende opgaveudvalgets udkast til anbefaling til kommunalbestyrelsen, herunder høring i bl.a. Seniorråd og Handicapråd
- Det videre forløb, herunder udpegning af borgermedlemmer
- Mundtlig evaluering af arbejdet i opgaveudvalget
- Tak for samarbejdet.

På mødet skal opgaveudvalget gennemgå og godkende udkast til anbefalinger til kommunalbestyrelsen. Udkastet er vedlagt som bilag. Opgaveudvalget vil også få præsenteret tilbagemeldingerne fra høring af anbefalingerne i bl.a. Seniorrådet og Handicaprådet.

Ifølge kommissoriet skal opgaveudvalget komme med anbefalinger til kommunalbestyrelsen om, hvordan kommunen kan fremme seniorers mulighed for at etablere sig i de boligformer, de måtte ønske, som bl.a. vægter fællesskab, tryghed, livskvalitet og bæredygtige boliger og som samtidig fremmer trivsel og flere gode leveår. Det kan fx være i form af en guide med bl.a. retningslinjer og gode råd.

På mødet skal der desuden udpeges to borgermedlemmer, som vil præsentere anbefalingerne for kommunalbestyrelsen d. 28. marts 2022.

Mødet bliver afsluttet med en evaluering af arbejdet i opgaveudvalget samt en tak for samarbejdet.

Indstilling

Social & Sundhed indstiller

Til opgaveudvalget Fremtidens boligformer for seniorer:

- At opgaveudvalgets drøfter og godkender udkast til anbefalinger til kommunalbestyrelsen
- At opgaveudvalget udpeger to borgermedlemmer til at fremlægge på Fællesmødet
- At opgaveudvalget evaluerer arbejdet i udvalget.

.

Tidligere beslutninger:

.

Bilag

1. Udkast til anbefalinger fra OU Fremtidens boligformer for seniorer 01032022 (4435302 - EMN-2021-08174)

Dokument Navn:	Udkast til anbefalinger fra OU Fremtidens boligformer for seniorer 01032022.pdf
Dokument Titel:	Udkast til anbefalinger fra OU Fremtidens boligformer for seniorer 01032022
Dokument ID:	4435302
Placering:	Emnesager/7. møde i Opgaveudvalg Fremtidens boligformer for seniorer den 1. marts 2022/Dokumenter
Dagsordens titel	Dagsorden til 7. møde i Opgaveudvalg Fremtidens boligformer for seniorer den 1. marts 2022
Dagsordenspunkt nr	1
Appendix nr	1
Relaterede Dokumenter:	1

Dette dokument blev genereret af getorganized
for SharePoint

Gentofte
Kommune

Anbefalinger om fremtidens boligformer for seniorer

UDKAST TIL GODKENDELSE d. 1. marts 2022

UDKAST

23. februar 2022

Opgaveudvalget Fremtidens boligformer for seniorer

Indhold

- Indledning
- Baggrund
- Borgernes ønsker til fremtidens boligformer
- anbefalinger til kommunen
- Idekatalog
- Forhold som spænder ben for nye boligformer for seniorer
- anbefalinger til borgerne
- Skitse til guide til borgeren

Opgave

"Udvalget skal komme med anbefalinger til kommunalbestyrelsen om, hvordan kommunen kan fremme seniorers mulighed for at etablere sig i de boligformer, de måtte ønske, som bl.a. kan vægte fællesskab, tryghed, livskvalitet og bæredygtige boliger og som samtidig fremmer trivsel og flere gode leveår. Det kan fx være i form af en guide med bl.a. retningslinjer og gode råd."

Fra kommissoriet for opgaveudvalget

Indledning

Gentofte Kommune får flere ældre borgere, og en del af gruppen efterspørger nye, senioregnede boligformer, hvor man kan indgå i et fællesskab med andre. Det kan være boliger, hvor man bor tæt på andre, som man deler interesser med. Det kan også være et decideret seniorbofællesskab, hvor man bor under samme tag.

Flere undersøgelser viser, at det, at bo sammen med andre, modvirker ensomhed og social isolation. Det fremmer også både livskvalitet og sundhed og udsætter behovet for en ældre- eller plejebolig.

Der mangler boliger i Gentofte Kommune, som er egnede for seniorer. Mange ældre bor i et hus med have, som kræver vedligeholdelse eller i en lejlighed med trapper. I alderdommen kan de have behov for en visiteret ældre- eller plejebolig. Der er en stor forskel på disse to former for boliger. I spændet

mellem et hus eller lejlighed og en visiteret ældre- eller plejebolig findes der potentielt mange andre forskellige boligformer. Det er boligformer, der giver seniorer bedre betingelser for at blive længst muligt i eget hjem uden behov for hjælp. Det er disse boligformer, som opgaveudvalget har sat fokus på.

Hvilke boligformer kan imødekomme seniorers ønsker om at bo senioregnet og få bedre betingelser for at klare sig selv? Og hvad kan kommunen og borgeren selv gøre for at fremme nye boligformer i Gentofte?

Det er nogle af de spørgsmål, som besvares i det følgende, hvor opgaveudvalget "Fremtidens boligformer til seniorer" kommer med anbefalinger til kommunalbestyrelsen.

God læselyst!

Gentofte
Kommune

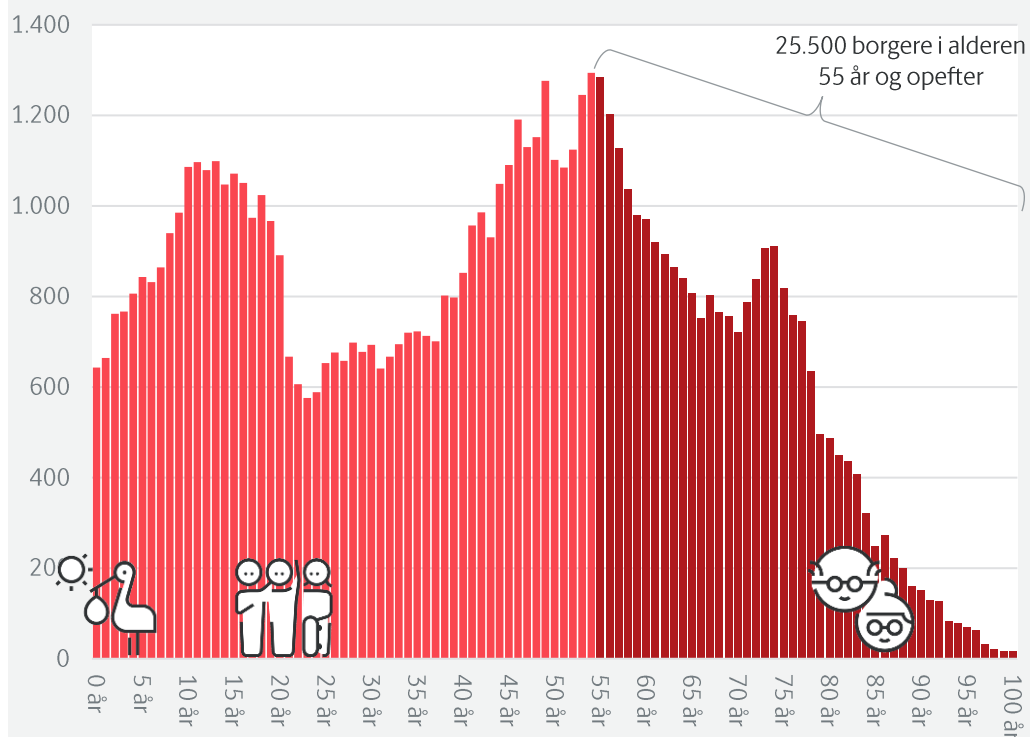
Baggrund

Baggrund: Demografi

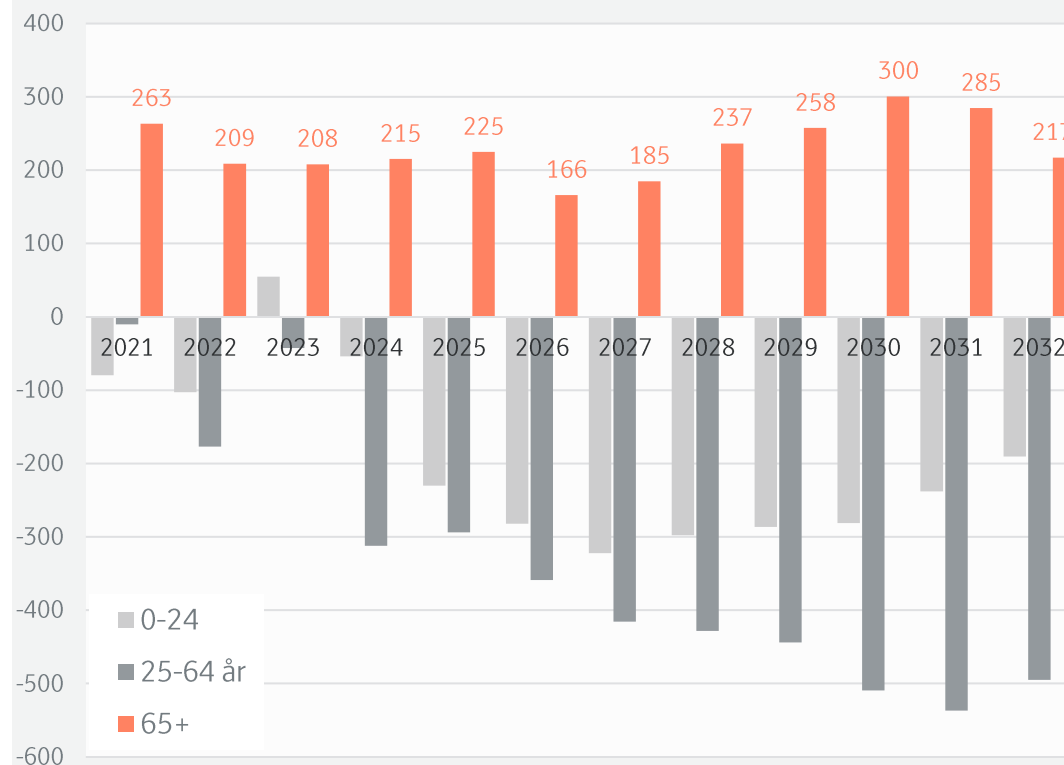
Gruppen af ældre borgere i kommunen er stor, og der kommer flere. Figur 1 viser antallet af borgere i de forskellige aldersgrupper. I dag er 25.500 borgere, eller hver tredje gentofteborger 55 år eller derover.

Figur 1: Antal borgere pr. årgang, Gentofte Kommune 2021

Kommunen forventer også, at der kommer flere ældre borgere i fremtiden. Figur 2 viser, at der de næste 10 år hvert år kommer mindst 200 flere borgere på 65 år i Gentofte Kommune.

Figur 2: Prognose for årlig vækst i udvalgte aldersgrupper

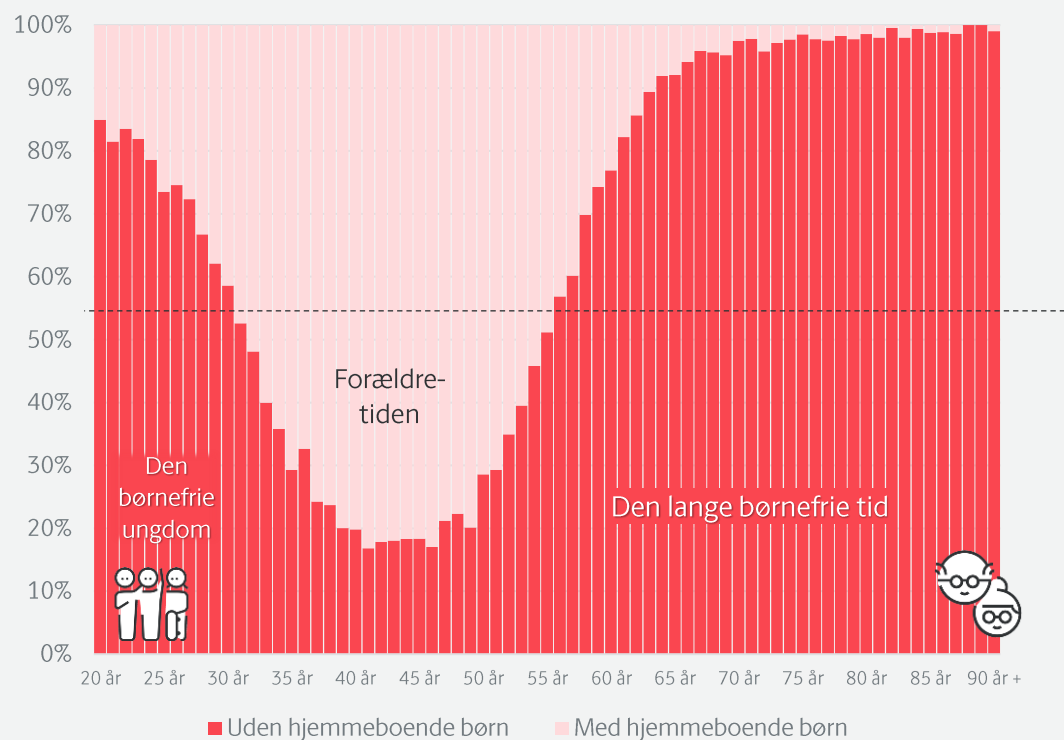

Baggrund: Demografi

Boligbehovet ændrer sig med alderen. Andelen af borgere, der bor uden børn, stiger fra midt 40'erne. Når borgerne når de 55 år bor halvdelen af dem uden børn, og har derfor ikke længere brug for en bolig, der kan rumme en stor familie. Figur 3 viser andelen i hver aldersgruppe, som bor henholdsvis med og uden hjemmeboende børn.

Figur 3: Andelen i hver aldersgruppe, som bor med hhv. uden hjemmeboende børn, Gentofte Kommune 2021. (Den stiplede linje markerer 50 %)

Baggrund: Ensomhed og boligformer

Mange ældre er ramt af ufrivillig ensomhed. Ifølge Realdania drejer det sig om mere end 100.000 ældre i Danmark, og tallet vokser. Udover at sænke livskvaliteten er ensomhed forbundet med sundhedsmæssige risici for at udvikle depression, hjerte-kar-sygdomme og demens.

Realdania har sat fokus på ensomhed og boligformer. Deres undersøgelser viser også, at det at bo sammen med andre kan være med til at modvirke ensomhed og fremme både livskvalitet og helbred blandt seniorer.

Desuden viser en undersøgelse fra VIVE, at 9 ud af 10 personer, som er flyttet i seniorbofælleskab, oplever øget livskvalitet, og 3 ud af 4 oplever bedre sociale relationer.

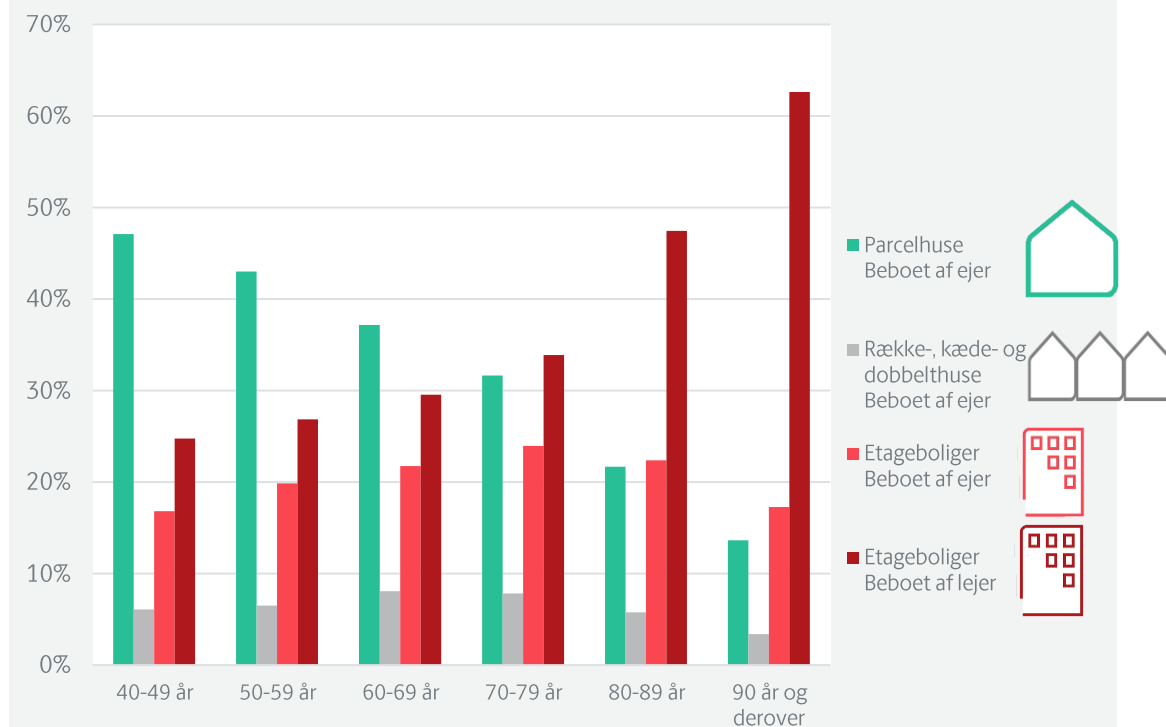
Baggrund: Boligtyper

Boligmassen i Gentofte Kommune består af knap 2/3 etageboliger og knap 1/3 villaer og parcelhuse. Række-, kæde- og dobbelthuse udgør lidt under ti procent af den samlede boligmasse. Dermed er der relativt få række-, kæde og dobbelthuse i forhold til, hvor mange borgere, som er 55+ år, og kunne have behov for en mindre bolig. Det vil også være en udfordring i fremtiden, hvor antallet af ældre stiger.

Ser man på, hvordan borgerne fordeler sig i boligerne, så bor halvdelen i parcelhuse. Især børnefamilier bor i parcelhuse, som man kan se i figur 4, der viser borgernes fordeling i forskellige boligformer. Jo ældre aldersgrupper, man ser på, jo flere bor i lejelejlighed, og jo færre bor i parcelhus. Dvs. at de ældre borgere i kommunen typisk bor i en etagebolig, hvilket kan være en udfordring, hvis der ikke er fx elevator i ejendommen.

Langt størstedelen af boligerne i kommunen er ejerboliger, og det gælder også etageboliger. Der er kun få almene boliger (1.440 boliger).

Figur 4: Andelen af borgerne i de forskellige aldersgrupper, der bor i udvalgte boligtyper, Gentofte Kommune 2021

Baggrund: Mangfoldighed af boligformer

Allerød Kommune – en kommune, som Gentofte Kommune på mange måder kan sammenligne sig med – udarbejdede i 2019 en analyse af borgernes ønsker til fremtidens boligformer for ældre. Analysen viste at mange ældre flytter direkte fra den vedligeholdelseskærevende familiebolig eller lejlighed til en visiteret ældre- eller plejebolig.

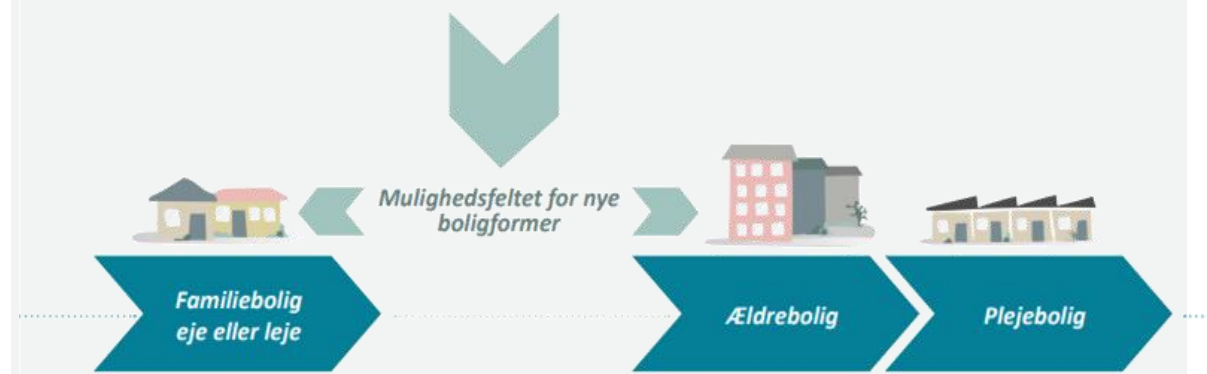
De kom bl.a. også frem til, at der i spændet mellem de to måder at bo på, potentielt er et stort mulighedsfelt af forskellige boligformer. Det er vist i figur 5, og er det mulighedsfelt for nye boligformer, som også opgaveudvalget har sat fokus på.

Et mere differentieret boligudbud til seniorer i Gentofte Kommune, vil give flere seniorer mulighed for at bo i en bolig, der passer til deres livssituation.

Det vil højst sandsynligt medvirke til at øge livskvaliteten, give flere gode leveår og udskyde gruppens behov for en pleje- eller ældrebolig. Det vil formentlig også mindske kommunens udgifter til hjemmehjælp og derfor være en økonomisk gevinst for kommunen.

Figur 5: Forskellige boligformer

Mellem familiebolig og ældrebolig er der mulighed for at udvikle nye boligformer for seniorer

Gentofte
Kommune

Borgernes ønsker til fremtidens boligformer

Seniorers forestillinger om fremtidens boligformer

Nogle seniorer vil og kan godt blive boende i deres nuværende bolig, mens andre vil have stor gavn af at flytte. Det er en stor livsbeslutning at flytte og en udfordring for mange. Ofte ligger der en lang beslutningsproces bag, som kan understøttes af viden, vejledning, refleksion og dialog. Det skal være attraktivt at flytte, og muligt at se fordele, og hvad man vinder på flytningen.

Der skal være tale om 'right-sizing' med en passende bolig, der kan forbedre ens livskvalitet, så man kan se sig selv blive længere i egnet hjem. Derudover har mange seniorer også et ønske om, at boligen er funktionel, æstetisk og har en god beliggenhed.

Seniorerne ønsker også at have adgang til forskellige former for fællesskaber. Det kan fx være adgang til lokale mødesteder, netværk og foreninger.

Økonomien kan være en barriere for mange seniorer. Høje hus- og lejepriser kan være en begrænsning, og det kan være svært at få adgang til boliglån, jo ældre man bliver.

Seniorlivet er ofte en lang periode, hvor behov og muligheder ændrer sig løbende. I starten er man ofte stadig i stand til at klare sig selv. Men med alderen ændrer helbredet sig, og det stiller nye krav til bl.a. indretning af bolig og nærhed til indkøb og transport.

Den ideelle boligmasse er derfor kendetegnet ved, at der er mange forskellige boligformer, som passer til en målgruppe med stor diversitet.

Opgaveudvalget har opstillet fire forskellige boligscenarier og kommer med anbefalinger til, hvordan kommune og borgere kan være med til at fremme seniorers mulighed for at etablere sig i de boligformer, de måtte ønske sig.

Borgernes ønsker til fremtidens boligformer

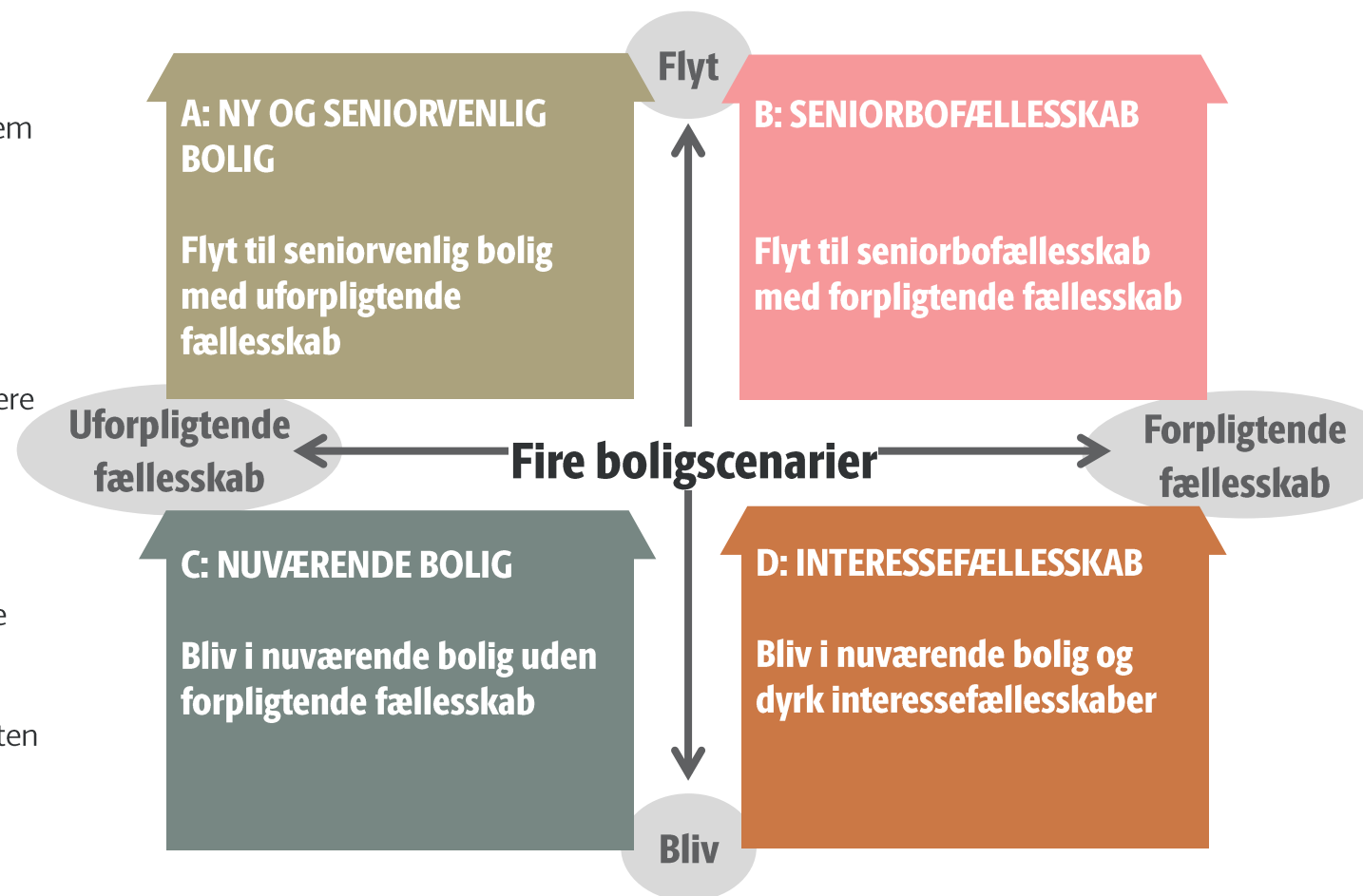
For at gøre de mange forskellige ønsker til seniorers fremtidige boligformer mere overskueligt, har opgaveudvalget kategoriseret dem i fire typer af boligønsker. Scenarierne er opstillet efter to akser: Den ene akse viser om den enkelte flytter eller bliver, og den anden akse viser graden af forpligtende fællesskab.

Bliv eller flyt?

Scenarie A og B tager udgangspunkt i, at den enkelte flytter til en mere passende bolig. Omvendt har scenarie C og D det til fælles, at de begge tager udgangspunkt i, at den enkelte borger bliver boende.

Fællesskaber – forpligtende eller mere uforpligtende?

Den vandrette akse skelner mellem forskellige grader af forpligtende fællesskab: A og C har det til fælles, at den enkelte senior primært deltager i uforpligtende fællesskaber (ud over familie og venner). Omvendt tager B og D udgangspunkt i forpligtende fællesskaber enten i forbindelse med boligen eller en interesse.

Borgernes ønsker til fremtidens boligformer

Selvom det langt fra er alle i aldersgruppen, der identificerer sig med betegnelsen "senior", er der alligevel mange, der har tænkt over deres ønsker til fremtidig boligsituation.

Livsomvæltninger som når børn flytter hjemmefra, man bliver skilt, bliver alvorligt syg, eller man forlader arbejdsmarkedet kan være anledninger til at tage sin boligsituation op til overvejelse.

Mange ønsker at blive boende i kommunen – nogle i deres nuværende bolig, mens andre ønsker at flytte til en bolig, der passer til deres livssituation. Uanset ønsker og livssituation er det en god idé at gøre sig nogle overvejelser og handle på dem i rette tid. I det følgende beskrives de fire boligscenarier:

Gentofte
Kommune

Anbefalinger til kommunen

Anbefalinger til kommunen: Indledning

I det følgende kommer opgaveudvalget med en række anbefalinger til, hvad kommunen kan gøre for at fremme, at seniorer i kommunen kan etablere sig i de boligformer, de måtte ønske sig.

Anbefalingerne gives indenfor rammene af den lovgivning, som udgør grundlaget for, hvad en kommune må og ikke må gøre.

Hvad må kommunen?

Ifølge lovgivningen må kommunen ikke selv opføre boliger til seniorer. Kommunen må heller ikke yde rådgivning om enkeltprojekter om fx byggeri eller finansiering.

Gentofte er desuden en fuldt udbygget kommune og den fjerde tættest bebyggede kommune i landet. Dermed er det vanskeligt at finde ledige byggegrunde i kommunen.

Selvom kommunen ikke må bygge boliger, kan den via en række tiltag understøtte, at der skabes bedre mulighed for nye boligformer til seniorer i kommunen. Det kan gøres gennem:

- Vejledning af borgere
- Lokalplanlægning
- Byggesagsbehandling
- Dialog med eksterne aktører som fx almene boligselskaber.

I det følgende kommer opgaveudvalget med anbefalinger indenfor hvert af de fire områder. Anbefalingerne tager højde for de forskellige ønsker, som borgerne har til nye boligformer, som er beskrevet i de fire boligscenarier.

Anbefalinger til kommunen: Vejledning af borgere

Vejledning af borgere

Kommunen kan vejlede borgerne om regler på området og videreformidle information om mulighederne for seniorer i kommunen. Det kan gøres ved fx at arrangere informationsmøder med eksperter, der har særlig viden på området eller ved at lave en guide til borgerne på fx kommunens hjemmeside.

Anbefalinger:

1. Kommunen udarbejder en guide på hjemmesiden om, hvad man som borger selv kan gøre, hvis man gerne vil finde eller etablere fællesskabsorienterede boligformer.
2. Kommunen afholder et årligt dialogmøde om en aktiv seniortilværelse med bl.a. oplæg om seniorvenlige boliger.
3. Kommunen understøtter initiativer fra borgere, der ønsker at opføre seniorbofællesskaber, fx ved kontaktperson i kommunen.
4. Kommunen informerer om, hvordan man får en god aktiv seniortilværelse, fx i nærområdet, i foreninger, klub, idræt, frivillighed eller gode naborelationer.
5. Kommunen gør det nemt for frivillige og foreninger at få adgang til at bruge kommunale lokaler, fx plejehjem og skoler – eller byrum – til mødesteder.

Anbefalinger til kommunen: Lokalplanlægning

Lokalplanlægning

Kommunen kan med lokalplanlægning understøtte, at der opføres boliger til seniorer. En lokalplan kan ikke fastlægge, at et område er til boliger for seniorer. Men kommunen kan i en lokalplan fastlægge, at 25% af etagearealet i et område, der ikke i forvejen bruges til eller ikke allerede er lokalplanlagt til boligformål, skal være til almene boliger. I en lokalplan kan kommunen også stille krav til boligstørrelse, udformning af fællesarealer mv., så det passer til, at man etablerer boliger for seniorer.

Anbefalinger:

1. Kommunen fremmer i videst muligt omfang i kommuneplan og i lokalplaner muligheden for at etablere elevatorer og altaner på etageejendomme.
2. Kommunen stiller i lokalplaner krav om 25% almene boliger, når det er muligt .

Anbefalinger til kommunen: Byggesagsbehandling

Byggesagsbehandling

Kommunen laver byggesagsbehandling. Dvs. at kommunen giver byggetilladelser, tilladelser til at omdanne eksisterende bygninger til ny anvendelse, omdannelse af en-families ejendomme til flerfamilies ejendomme mv.

Anbefalinger:

1. Gennem vejledning gør kommunen det er nemmere at søge om tilladelse til at bygge elevator, altan og tagterrasse, eller forbedre 'funktionsrum', fx badeværelse.
2. Kommunen vejleder om reglerne for udstykning med henblik på etablering af flere boliger på store grunde samt om mulighederne for at etablere tofamilieboliger.

Anbefalinger til kommunen: Dialog med eksterne aktører

Dialog med eksterne aktører

Kommunen kan understøtte, at andre aktører opfører boliger for seniorer i kommunen. Det kan kommunen fx gøre ved at gå i dialog med relevante interessenter som fx investorer, ejendomsudviklere og almene boligselskaber m.fl.

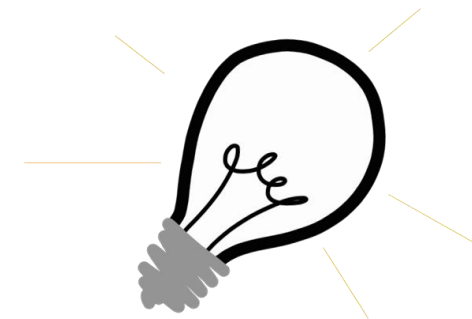
Derudover kan kommunen give økonomisk støtte til at etablere boliger for seniorer som almene boliger. Det gælder uanset, om boligerne etableres ved nybyggeri eller ved omdannelse af eksisterende byggeri. I almene boliger kan kommunen også lave aftaler med det almene boligselskab om særlige udlejningsregler, som fremmer, at seniorer flytter ind. Det kunne fx være at godkende alderskriterier for udlejning. Det kunne også være at godkende, at det er beboerne selv, der vælger nye beboere blandt kreds af ansøgere, som opfylder aftalte kriterier.

Anbefalinger:

1. Kommunen vejleder almene boligorganisationer og private bygherrer om, at behovet for boliger til seniorer stiger, og om hvordan det er mest hensigtsmæssigt at bygge om eller bygge nyt for at tilgodese seniorers forskellige behov.
2. Kommunen vejleder almene boligforeninger om fx at etablere fælleslokaler og mødesteder, som kan styrke fællesskaber i boligområderne.
3. Kommunen samarbejder med frivillige og private aktører om at lave fællesskabsorienterede initiativer. Det kan være fx fælles transport.

Idékatalog

Undervejs i processen er udvalget kommet med idéer, der kan hjælpe med at fremme fremtidens boligformer for seniorer – men som ikke alle kan implementeres umiddelbart, da ideerne skal undersøges nærmere. Ideerne er:

- Indgå aftale om projekt med Realdania om, hvordan man kan rådgive borgerne om bl.a. bofællesskab og andre boligformer for seniorer, matchning mellem interesserede borgere og investorer/bygherrer. Evt. i fællesskab med andre kommuner.
- Når kommunen stiller krav om almene boliger i ny- eller ombygget byggeri, skal almene seniorboliger prioriteres.
- Ved ny- eller ombygning skal kommunen stille krav til boligstørrelse, udformning af fællesarealer mv. således, at boligerne er velegnede for seniorer.
- Dispenser fra regel om, at lejligheder ikke må nedlægges, hvis formålet er at etablere seniorbofællesskab eller – boligfællesskab.
- Giv mulighed for at omdanne tomme butikslokaler til foreningslokaler eller andre fællesskabsorienterede aktiviteter.
- Seniorboligansvarlig medarbejder i kommunen, der kan hjælpe på vej og som har ansvar for at spotte muligheder for seniorvenlige bolig- eller bofællesskaber.
- Når der er udarbejdet en guide til borgerne, så overvej at sende et digitalt brev til alle over 55 år med link til hjemmesiden.
- Lav studietur for politikere og andre interesserede for muligheder for seniorvenlige boliger, fx elevatortårn og seniorbofællesskaber.

Forhold som spænder ben for nye boligformer for seniorer

I arbejdet med at undersøge, hvad der kan fremme seniorers muligheder for at etablere sig i de boligformer, de måtte ønske, har opgaveudvalget også været optaget af en række barrierer. Det er ting, som udvalget mener spænder ben for forskellige boligformer, som passer til en målgruppe med stor diversitet.

Det er:

- At der ikke findes et begreb i lovgivningen om 'seniorboliger', hvilket gør det umuligt at lave lokalplaner der er øremærket til seniorboliger.
- Ønsket om ikke at nedlægge boliger, fx en lejlighed i et boligselskab, gør det vanskeligt at etablere et lokale fælles aktiviteter.
- Ønsket om at undgå fortætning i kommunen spænder ben for borgernes ønske om fx lille hus med lille have eller to mindre boliger på samme grund.
- At borgerne oplever, at det er svært at få overblik over byggemuligheder i kommunen.
- Manglende kendskab til kommunens rolle. Det opleves som uklart, hvor interesserede skal henvende sig med hvad. Fx ejerforening, bank, ejendomsmægler, kreditforening, pensionsselskab – eller kommune.

Gentofte
Kommune

Anbefalinger til borgere

Anbefalinger til borgere

- der vil flytte til noget mere passende

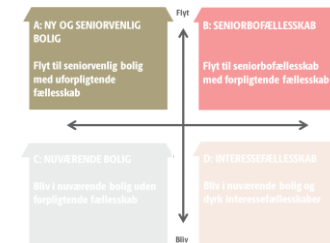
A Ny og seniorvenlig bolig

1. Opsøg mulighed for et 'friktionsfrit' hjem uden for meget praktisk arbejde, og undersøg muligheder for fx udlejerservices.
2. Vær opmærksom på omgivelserne og kontakt til fælles mødesteder, som fx bibliotek, kulturtilbud. Hav fokus på hvad der foregår af aktiviteter i nærområdet.
3. Vær opsøgende i forhold til foreningsliv, klubber og aftenskolors tilbud.

B Seniorbofællesskab

1. Find i god tid sammen med andre, der også har en interesse for at etablere et seniorbofællesskab, afstem forventninger, besøg bofællesskaber, tal processen godt igennem, hverv flere interesserede, få vejledning og information af kommunen og find stærke partnere, fx investorer, som kan være pensionsselskaber.
2. Overvej hvilke type fællesskab det skal være, fx funktionelt, mere forpligtende bofællesskab, kun for seniorer eller for flere generationer..
3. Sørg for tydelige rammer, værdier og vedtægter, hvis du vil etablere et seniorbofællesskab.

Anbefalinger til borgere

- der vil blive boende

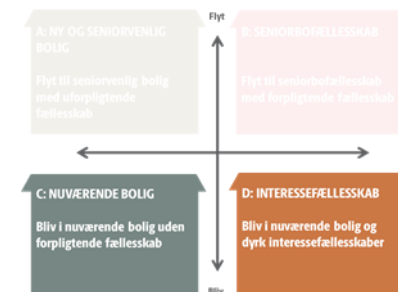
C Nuværende bolig

1. Overvej i god tid om det er realistisk, at du kan og vil blive boende, og hvad der vil være behov for i din bolig, men også i dine sociale relationer.
2. Undersøg muligheder for, hvordan du kan klare dig længere i dit nuværende hjem, fx undersøg teknologiske løsninger, ombygning, tilpasning eller opdeling af bolig.
3. Gør dig klart, hvad dit behov er for nære fællesskaber og for at være dig selv.

D Interessefællesskaber

1. Undersøg muligheder for, hvordan du kan klare dig længere i dit nuværende hjem, fx ved at undersøge teknologiske løsninger, ombygning, tilpasning, opdeling af bolig.
2. Gør dig klart, hvad dit behov er for nære fællesskaber og for at være dig selv.
3. Sørg for et godt fungerende fællesskab med naboer. Et godt nabolag med gode relationer indvirker på mentalt helbred og giver stærke sociale relationer.
4. Undersøg tilgængelighed til steder, hvor du kan være fysisk aktiv mv.
5. Opsøg fællesskaber lokalt i foreninger, klubber eller andet.

Skitse til Guide til borgeren

Opgaveudvalget foreslår, at kommunen udarbejder en guide til borgeren om, hvad man selv kan gøre, hvis man gerne vil undersøge forskellige boligformer til seniorer og om hvad kommunen kan hjælpe med.

Skitse til guide til borgeren: **Det kan du selv gøre**

En guide kan bestå af:

1. Vigtige overvejelser
2. Tips til at bo sammen med andre.

Guiden kan tilgås fra www.gentofte.dk og skal bestå af opgaveudvalgets anbefalinger til borgerne suppleret med links til mere detaljeret information om fx indretning af bolig, økonomi, lovgivning, seniorbofællesskaber, og foreninger i kommunen.

Der kan laves annoncering/kommunikation om guiden på postkort, Facebook eller brev med digital post.

Del 1: Vigtige overvejelser – *eksempler på indhold*

Hvis du overvejer at flytte:

- Start i god tid, ved fx at tænke 10-20 år frem.
- Læs forskelligt materiale med råd og eksempler ifm. flytning i den tredje alder.
- Besøg forskellige former for nye måder at bo på
- Benyt digitale værktøjer, som kan hjælpe med at træffe beslutninger.

Hvis du fortsat vil blive boende i din bolig:

- Planlæg også fremtiden, selvom du bliver boende.
- Lav seniorvenlige ændringer, når der alligevel skal vedligeholdes
- Engager dig i nabofællesskaber eller aktiviteter i lokalområdet
- Optag lån til evt. ombygning inden pensionsalderen.
- Søg inspiration til, hvordan du evt. kan tilpasse din bolig.
- Vil du dele dit hjem eller hus med nogen?

Skitse til guide til borgeren: **Det kan du selv gøre**

Del 2: Tips til at bo sammen med andre

Eksempler på indhold

Seniorbofællesskab

- Start i god tid, find ligesindede og dan evt. en forening
- Afstem forventninger og sørg for at hverve flere interesserede
- Økonomi og finansiering: Eje, leje eller andel? Nyt eller eksisterende?
- Besøg andre seniorbofællesskaber
- Kontakt kommunen
- Find stærke partnere [forklares]

Eksempler på nyttige links:

- [Ældres boligsituation og fremtidige boligønsker – VIVE](#)
- [Gode ældre liv med trivsel og sundhed \(sst.dk\)](#)
- [Hjem til din tredje alder | Vi hjælper dig med, hvor skal du bo, når du bliver gammel \(bolius.dk\)](#)
- [Seniorbofællesskaberne på fremmarch - Bofællesskab.dk \(bofaellesskab.dk\)](#)
- [Tænk tankens anbefalinger \(pfa.dk\)](#)
- [Almenr – Bofællesskaber](#)
- [Rumsans - Inspiration og viden om universelt design](#)